

Тема: Узагальнення знань з тем «Вступ» і «Біорізноманіття»

Мета: узагальнити і закріпити знання про різноманіття організмів різних систематичних груп на планеті Земля; розвивати вміння використовувати раніше вивчену інформацію, аналізувати, зіставляти та робити висновки; виховувати дбайливе ставлення до різноманіття організмів у живій природі.

Тип уроку: узагальнення та систематизація знань

Хід уроку:

1. Організаційний момент
2. Мотивація навчальної діяльності

Як ви розумієте слова Ж. Б. Ламарка «З усіх знань найкориснішим для нас є знання природи, її законів»?

3. Відтворення здобутих знань

Питання для бесіди

1. Чим відрізняються між собою віруси, прокаріотичні та еукаріотичні організми?
2. Які систематичні групи рослин вам відомі? За якими ознаками відносять рослини до кожної з них?
3. Які систематичні групи грибів ви знаєте? За якими особливостями будови можна визначити належність організму до певної групи?
4. На конкретних прикладах доведіть різноманітність безхребетних тварин.
5. Назвіть основні класи хребетних тварин. За якими ознаками визначається належність живого організму до кожного з них?

4. Узагальнення та систематизація знань, умінь та навичок

Варіант I

I рівень

Виберіть ТІЛЬКИ ОДНУ правильну відповідь

1. Основна глобальна проблема людства – проблема війни і миру, тероризму – :
А) екологічна проблема; Б) геополітична проблема; В) демографічна проблема.

2. Біологічна система з найменшими розмірами й найпростішою структурою – це:
А) популяція; Б) організм; В) клітина.

А) самовідтворення; Б) саморегуляція; В) самооновлення.

Продовжити визначення

- ### III рівень

7. Установіть відповідність між назвами груп тварин та систематичними категоріями (таксонами):

8. Установіть відповідність між назвами груп рослин та систематичними категоріями (таксонами):

9. Установіть відповідність між назвами груп грибів і систематичними категоріями (таксонами):

- #### IV рівень

Дати розгорнуту відповідь на запитання.

10. Яка роль вірусів у еволюції організмів?

11. Порівняйте будову рослинної і тваринної клітин. Які подібні та відмінні риси у їх будові та функціонуванні?

12. Порівняйте бактерій та археїв. Які подібні та відмінні риси у їх будові та функціонуванні?

Варіант II

I рівень

Виберіть ТІЛЬКИ ОДНУ правильну відповідь

1. Неклітинні форми життя, що є нуклеїновими кислотами без білкової оболонки (капсида) називаються:

А. Віроїди Б. Віруси В. Археї Г. Пріони

2. Визначте варіант, у якому біологічні об'єкти розташовані у порядку від найнижчого до найвищого рівнів організації живого:

А. Травна системи жирафа - шлунок жирафа - клітина кішківника жирафа

Б. популяція сосни канадської - сосновий ліс - окреме дерево сосна - хвоя сосни

В. ДНК - хлоропласт - листок - яблуна

3. Укажіть захворювання людини, яке спричиняють бактерії:

а) губчаста енцефалопатія; б) ендемічний зоб;

в) туберкульоз; г) поліомієліт.

II рівень

Продовжити визначення

4. Пріони — це...

5. Еукаріоти — це...

6. Критерії виду — це...

III рівень

Установити відповідність

7. Установіть відповідність між біологічними системами та їхніми складовими частинами:

1 клітина

А особини одного виду

2 біосфера

Б органели

3 популяція

В усі екосистеми нашої планети

4 екосистема

Г популяції різних видів, абіотичні фактори.

8. Установіть відповідність між таксономічними категоріями та їхніми назвами для зображеного організму:

1 Рід	А Шипшина
2 Клас	Б Розові
3 Порядок	В Розоцвіті
4 Родина	Г Дводольні

9. Установіть відповідність між назвами груп тварин та систематичними категоріями (таксонами):

1 Ропуха звичайна	А ряд
2 Амфібії	Б рід
3 Безхвості	В вид
4 Ропуха	Г клас

IV рівень

Дати розгорнуту відповідь на запитання.

10. Назвіть види-індикатори. Як на прикладі дафній можна пояснити використання видів-індикаторів?

11. Дайте характеристику домену Бактерії.

12. Дайте характеристику домену Еукаріоти.

5. Підсумок уроку

1. Що таке бактерії?
2. Чому філогенетична система організмів має відображати хід їхньої еволюції?
3. Чому вчені були змушені переглянути систему еукаріотичних організмів?
4. Які є сучасні способи відображення родинних зв'язків між різними групами організмів?

6. Домашнє завдання

Повторити § 2-14